

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ХУДОЖНИКІВ-ВИКОНАВЦІВ У ФАХОВИХ КОЛЕДЖАХ**

Методологія проблеми розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах передбачає врахування наукових підходів, принципів і методів, дотримання яких покликане забезпечити методологічну цілісність досліджуваного феномену [4; 5].

Виокремлено низку методологічних підходів до наукового пізнання, на основі яких здійснюється розвиток підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у процесі професійної підготовки [2, с. 30]:

системний підхід (спрямований на визначення пріоритетних напрямів розвитку підприємницької компетентності, виявленні закономірностей, забезпеченні взаємодії складових освітнього процесу, структуруванні його змісту);

компетентнісний підхід (забезпечує засвоєння професійних знань, умінь і навичок, професійно важливих якостей і цінностей, що розвивають здатність митців до бізнес-діяльності та фінансової успішності у цій сфері; формує у майбутніх художників-виконавців здатність удосконалювати свою професійну діяльність упродовж життя та готовність долати виклики сучасних креативних індустрій);

особистісно-орієнтований (передбачає зосередження педагогічної уваги на створенні в коледжах мистецького профілю педагогічних умов, сприятливих для розкриття і розвитку всіх особистісних якостей і здібностей кожного здобувача освіти, важливих для відкриття і ведення ним власної справи);

суб'єктно-діяльнісний підхід (зосереджений на створенні в коледжах мистецького профілю умов, необхідних для формування в майбутніх художників-виконавців умінь і навичок самостійної підприємницької діяльності, власного досвіду виявлення і розвитку необхідних для бізнесу рис і якостей, створення, презентування й реалізації власних бізнес-ідей);

інтегративний підхід (зумовлює взаємозв'язок і доповнюваність усіх освітніх компонентів, що забезпечують розвиток підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців);

екзистенційний підхід (орієнтований на формування у майбутніх художників-виконавців уявлення про свободу як особисту відповідальність за результати власного вибору, розвиток внутрішньої потреби в постійному самовдосконаленні свого життя, життя родини і суспільства шляхом відкриття і ведення власної справи);

аксіологічний підхід (покликаний формувати таку систему світоглядних орієнтацій, а також особистісних, родинних, професійних, громадянських та інших цінностей майбутніх художників-виконавців, яка б сприяла веденню прозорого, відповідального, чесного та успішного бізнесу на благо потреб особистості, родини, суспільства, держави).

У фахових коледжах для розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців доцільно використовувати наступні принципи [4; 5]:

системності й послідовності (передбачає впровадження в коледжах мистецького профілю чіткої структурної організації навчання майбутніх художників-виконавців для ефективного розвитку в них підприємницької компетентності; потребує вдосконалення змісту освітніх програм, програмних результатів, освітніх компонентів і створення належного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу);

цілісності (передбачає створення в закладі мистецької освіти цілісної програми розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців, яка б поєднувала аудиторні й позааудиторні, теоретичні і практичні,

самостійні і групові види діяльності для підготовки майбутніх фахівців до ведення підприємницької діяльності в галузі креативних індустрій);

мотивації (забезпечує формування у майбутніх художників-виконавців позитивної мотивації до самопізнання, саморозвитку та самовдосконалення, віри у власні сили та вибір успішної кар'єрної траєкторії, готовності до відкриття й ефективного ведення власної справи в галузі креативних індустрій);

неперервності (забезпечує усвідомлену готовність здобувачів мистецької освіти до навчання, виховання й розвитку впродовж життя задля розвитку творчого потенціалу особистості, ефективного управління своїм життям і кар'єрою в умовах інтенсивного розвитку малого бізнесу);

прогностичності (дає змогу своєчасно створювати в закладах освіти педагогічні умови, необхідні для постійного оновлення цілей і змісту освітніх програм з метою забезпечення ефективного розвитку в майбутніх художників-виконавців підприємницької компетентності для успішного ведення власного бізнесу у сфері креативних індустрій);

індивідуального підходу (передбачає забезпечення освітніми програмами з підготовки майбутніх художників-виконавців індивідуальної освітньої траєкторії для кожного здобувача освіти, спрямування їхніх індивідуальних особливостей та професійних інтересів на вибір оптимальної кар'єрної траєкторії у сфері підприємницької діяльності);

професійної спрямованості (вимагає врахування у професійній підготовці майбутніх художників-виконавців особливостей реалізації бізнес-діяльності у сфері креативних індустрій);

поєднання навчання з практичною діяльністю (сприяє гармонізації теоретичних і практичних складників освітнього процесу, передбачає самостійне створення і презентування майбутніми фахівцями своїх бізнес-ідей, реалізацію на їх основі власних творчих проєктів і бізнес-планів) .

Для розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців використовуються загальнонаукові та конкретні наукові методи [4; 2, с. 60].

До основних загальнонаукових методів дослідження варто віднести аналітичний огляд наукової літератури, системний аналіз, синтез, узагальнення, порівняння (для визначення стану розробленості проблеми) та моделювання (для проєктування моделі розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців, що охоплює системну цілісність методів, форм, педагогічних умов, критеріїв, показників і рівнів сформованості підприємницької компетентності) [1, с. 113-117].

Серед конкретно наукових методів, важливих для розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців, можна назвати такі: спостереження, анкетування, тестування (для встановлення динаміки розвитку підприємницької компетентності фахових молодших бакалаврів художників-виконавців); експериментальні, зокрема експертного оцінювання й ранжування (для визначення та перевірки результативності педагогічних умов розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців); ігровий і проєктний (для створення наближеної до реальних умов виробничої ситуації з метою імітації бізнес-планування для реалізації власних творчих проєктів) тощо.

Список використаної літератури

1. Гончаренко С. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ, 2010. 308 с.
2. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: навч. посібник. Харків: НТУ "ХПІ", 2009. 142 с.
3. Курлянд З. Н. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 390 с.
4. Лузан П. Г. Основи науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник. Київ: НАКККиМ, 2012. 248с.
5. Орлов В. Ф. Методологічні засади професійного становлення фахівця. Неперервна професійна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць. 2001. С. 194-198.